WYDANIE WIECZORNE.

„GŁOS NARODU" Wychodzi dwa razy dziennie. Cena 4 halerze. Wychodzi dwa razy dziennie. „GŁOS NARODU"

Wychodzi dwa razy dziennie o godz. 12-ej w południe i o godzinie 6-tej wieczorem.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10. w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za jednorazową wysyłkę dziennie dopłaca się 60 hal. miesięcznie. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer połudn. 10 ha wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty franco do Administracji „Głosu Narodu". Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyj przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie Monarchji i w państwie niemieckiem — Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy Redakcya nie zwraca. Adres Red.: Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głosu Narodu" Kraków, Tel. Nr. 190.

Nr. 48 Kraków, czwartek 30 stycznia 1908 r. ROK XVI.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCJAN!
PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM!

Kraków dnia 27 stycznia 1908

— NABOZENSTWO ZAŁOBNE za duszę ś. p. Jana Kilińskiego odpawił dziś w kościele OO. Dominikanów O. Metody Kapturkiewicz wobec licznych sztandarów cechowych i patryjotycznej publiczności. Podczas nabożeństwa chór św. Jacka pod kierunkiem O. Sadoka śpiewał Mszę Förstera. Po nabożeństwie, publiczność odśpiewała pieśni patryjotyczne.

— WISŁA PUSCIŁA. Wskutek ciepła panującego od kilku dni a dochodzącego dziś do 10° C., a nadto wskutek dwudniowego deszczu, lody na Wiśle wczoraj puściły i w części spłynęły, w części małemi zatorami trzymają się gdzieniegdzie przy brzegu.

SPRAWY MIEJSKIE. W Magistracie odbędzie się jutro o godzinie 5 posiedzenie komisji Muzeum przemysłowego, zaś o godzinie 6 wieczorem posiedzenie komisji jubileuszu cesarza. W sobotę o godzinie 5 po południu odbędzie się posiedzenie komisji wodociągowej.

— POWOŁANIE NOWYCH RADCÓW MIEJSKICH. Sekcja III, prawnicza Rady m., pod przewodnictwem prezydenta dra Lea, uchwaliła na wczorajszem posiedzeniu przedstawić Radzie miasta wniosek o powołanie do pełnienia obowiązków radcy miejskiego: w miejsce ś. p. St. Wyspiańskiego, dra Zygmunta Marka, adwokata krajowego, w miejsce ś. p. Jana Kwiatkowskiego, dra Juljana Gertlera, adwokata krajowego, zaś w miejsce zmarłego dra M. Wechslera, wobec równej ilości głosów pp. Augusta Porębskiego i Hermana Kroo, powołać tego, którego nazwisko na Radzie miejskiej wyciągnięte zostanie z urny.

Następnie sekcja uchwaliła zaniechać wniesienia rekursu gminy do parafian kościoła Marjackiego przeciw orzeczeniu konkurencyjnemu Magistratu z dnia 31 gradnia 1907 r.

Wreszcie sekcja załatwiła szereg spraw administracyjnych.

— KONKURS HIPPICZNY w KRAKOWIE. Komitet Galicyjskiego Klubu Jazdy Panów uchwalił na odbytem posiedzeniu w dniu 24 stycznia b. r. odbyć w dniu 10 maja b. r. na torze wyścigowym VI-ty Konkurs hippiczny czyli popisy w jeździe konnej oraz skakaniu przez przeszkody, jakoteż w tymże samym dniu „wielki bieg myśliwski", podczas którego funkcyonować będzie totalizator. Konkurs hippiczny oraz „Wielki bieg myśliwski", wyposażone będą pieniężnemi i honorowemi nagrodami.

Mianowania do popisów, oraz „Wielkiego wyścigu myśliwskiego" odbędą się dnia 1 maja b. r.

— DRUGI KABARET Z ZABAWĄ TANECZNĄ urządza „Związek akademicki" w salach własnego lokalu przy ulicy Sławkowskiej l. 11. II. piętro (obok Grand hotelu) w sobotę 1 lutego. Program kabaretu nad którego urządzeniem pracuje osobny komitet zabawowy „Związku" będzie bardzo urozmaicony. Po kabarecie odbędzie się zabawa taneczna. Początek kabaretu o godz. 7 pół wieczór. Bilety po 60 hal. dla członków „Związku" i 1 koronie dla niečłonków można wcześniej nabywać w sklepie p. Czaplińskiego ul. Szewska l. 2. zaś w dniu zabawy od 5 popołudniu w lokalu „Związku akademickiego".

— KRONIKA POLICYJNA. Na dworcu kolejowym, aresztowano Aleksandra Knapa, ślusarza z Królestwa Polsk., który powracającemu z Ameryki Józefowi Fornalowi skradł kufer skórzany z garderobą wartości około 50 kor.

W ulicy Ogrodowej, aresztowano Stefana Grudzińskiego, wyrobnika, za kradzież worka pszenicy z magazynów kolejowych.

Za sprzedaż tombakowych pierścionków, jako złotych, aresztowała policja Kazimierza Smicha i Stefana Golonkę.

— PODWYZSZENIE SUBWENCJI MUZ. NAROD. Ministerjum Oświaty, podwyższyło roczną subwencję dla Muzeum Narodowego z kwoty 6000 koron na 10.000 koron.

— DR. WEISSKIRCHNER W KRAKOWIE. Prezydent parlamentu dr. Weisskirchner, zwiedzając Kraków, nie omieszkał naturalnie wstąpić także do „Hawełki", gdzie spędził wieczór niedzielny w towarzystwie znajomych krakowskich. Opuszczając lokal przed północą, bardzo uprzejmie żegnał się z wieloma znajomymi gośćmi, przyczem wyraził zadowolenie, że miał sposobność być u tak głośnego na bruku wiedeńskim krakowskiego „Hawełki".

Z PODGORZA. Zabawa taneczna na „ochronkę dla małych dzieci", i „Tow. bursy gimn." pod protektoratem p. hr. Fil. Starzeńskiej i p. Franc. Maryewskiego, odbędzie się we środę d. 19 lutego w sali Rady miejskiej w Podgórzu. Komitet, w skład którego wchodzą pp. Fil. Starzeńska, Maryewska, Aronsohnowa, Górska, Emilewiczowa, Morawska oraz pp. Ign. Krauz dyr. gimn., Łuczko Karol. Dr. Emilewicz, Klein, Z. Koch, dr, Krajewski, Moskal, St. Piekarczyk — zajął się energicznie pracami przygotowawczemi, aby zabawa wypadła wspanialej, niż lat poprzednich a przytem przyniosła najznaczniejszy dochód na ten cel sympatyczny.

— AGITATORZY MORDERCY. „Hałyczanin" donosi: W święto Jordan odbyło się w Różnowie w powiecie śniatyńskim zgromadzenie, na którem ogłoszono ze strony partyi rusko-narodowej kandydaturę na posła do Sejmu Antoniego Huszuły. Ponieważ radykali forsują w tym powiecie kandydaturę Trylowskiego kandydatura zaś Huszuły wydawała im się przeszkodą, przeto postanowili tego ostatniego zabić. Dnia 21 stycznia poszedł Huszuła z Mikołajem Bidołachem do Kołomyi. Przyłączył się do nich agitator Dra Trylowskiego, Józef Tarabas, nakazał swym adherentom w Ilincach i Zabłotowie, by napadli na powracających do domu Hnszułę i Bidołacha i zabili ich. Tego samego dnia o godz. 7 wieczór pobito w barbarzyński sposób Huszułę, który dogorywa, zamiast zaś jego towarzysza Bidołacha który poszedł inną drogą, przez nieporozumienie wśród ciemności zabito Tarabasa, tego samego agitatora Trylowskiego, który cały napad obmyślił. Napadu dokonano w Zabłotowie między mostami na Prucie. Zwolennicy Trylowskiego mieli zamiar po zabiciu Huszuły i Bidołacha wrzucić ich zwłoki do rzeki pod lód.

— LWOWSKIE WYŚCIGI KONNE W KRAKOWIE. Walne zgromadzenie Narodowego Towarzystwa chowu koni i wyścigów we Lwowie powzięło stanowczą decyzyę przeniesienia wyścigów ze Lwowa do Krakowa, jeżeli Rada miasta Lwowa do 15 lutego r. 1908 nie uwzględni postulatów Towarzystwa.

— NIEZWYKŁY POGRZEB. „Kuryer Lwowski" donosi z Kołomyi: Zdarzył się tu wypadek, który na umysłach ludności żydowskiej niepospolite wywarł wrażenie. W jednej z tutejszych synagog w nocy z piątku na sobotę przewróciła się świeca, płonąca tam z powodu czyjejś śmierci, od świecy zajęła się firanka jedwabna, wisząca nad drzwiami świętej arki, gdzie przechowywane są „tory" i spłonęło 11 tor. Tory dawniejsze, które stały w drugiej przedziałce, pozostały nietknięte. Ponieważ według zakonu szczątkom pisma świętego, rzeczy dla starozakonnych najświętszej, należy się taka sama cześć i pogrzeb jak zmarłemu, odbył się wczoraj uroczysty pogrzeb przy udziale nieprzejrzanych mas około 6 tysięcy ludności żydowskiej obojga płci. Po zebraniu popiołów i włożeniu szczątków każdej tory do osobnej urny glinianej okryto je w białe płótno, w jakiem chowają umarłych, poczem wszystkie trzy włożono do skrzyni, zastępującej u żydów trumnę. Następnie odprawiono wśród szlochania kobiet modły żałobne, poczem rabin w kazaniu strofował zebranych za grzechy, które wywołały zemstę bożą. Wypadek taki poczytywany bowiem jest u żydów za wskazówkę gniewu bożego, w następstwie czego mają spaść na ludność nieszczęścia jako kara za przewinienia. Skrzynię z urnami zaniesiono na noszach przykrytych czarnym kirem, wśród nadzwyczajnego poruszenia umysłów na cmentarz, przyczem dzwionono puszkami jak podczas każdego pogrzebu. Jak słychać, ustawiono te szczątki na razie w kostnicy, pogrzebać je mają zaś dopiero za kilka dni przy współudziale większej ilości rabinów, mających przyjechać z okolicy. Konsylium tych rabinów ma też oznaczyć rodzaj pokuty dla całej tutejszej ludności żydowskiej.

— BESTYALSTWO BANDYTÓW. Z Łodzi donoszą o niesłychanie zuchwałej zbrodni i strasznem okrucieństwie bandytów grasujących w tamtejszej okolicy. Wczoraj w nocy kilkunastu uzbrojonych bandytów napadło na dwór w majątku Bielina, pomiędzy Łodzią a Tomaszowem. Majątek ten jest własnością Henryka Wernera.

Jaki był przebieg walki z bandytami, dotychczas niewiadomo, rezultat jej jednak jest okropny. Rano znaleziono martwe zwłoki

Henryka Wernera i jego małżonki, a sześcioletniego ich synka śmiertelnie poranionego. Cała służba złożona z kilkunastu ludzi poraniona. Dwór zrabowany doszczętnie. Mordercy zbiegli bez śladu.

— † KARDYNAŁ RICHARD. Zmarły przedwczoraj arcybiskup paryski kardynał Richard odegrał w ostatnich kościelno-politycznych walkach we Francyi bardzo wybitną rolę. Kardynał urodził się w roku 1819 w Nantes. Pochodził ze znakomitej rodziny szlacheckiej; po ukończeniu studyów teologiczn. piastował długo godność wikaryusza generalnego w Nantes, w roku 1871 został biskupem w Bellac. W roku 1875 mianowano go koadjutorem arcybiskupa paryskiego Guiberta z tytułem arcybiskupa Laryssy in partibus infidelium. W roku 1886 otrzymał ks. Richard katedrę arcybiskupią w Paryżu, w roku 1889 purpurę kardynalską. Mimo, że w pierwszym swym liście pasterskim oświadczył, iż nie będzie się zajmował kwestjami politycznemi, zmuszony został przez agresywną i łamiącą raz po raz konkordat politykę rządu francuskiego do interweniowania w obronie Kościoła we Francyi. W sprawie rozdziału Kościoła od państwa reprezentował zmarły kardynał partyę umiarkowaną. W ostatnim czasie był kardynał stale chory i odsunął się od zarządu archidyecezyą. Zmarły należał do najwybitniejszych przedstawicieli duchowieństwa francuskiego i cieszył się wielką popularnością wśród ludności Paryża.

KALENDARZYK KARNAWAŁOWY.

W sobotę dnia 1. lutego: Bal szkoły tańców L. Dolińskiego w „Sokole“ podgórkim. — Bal krawców w sali hotelu Kleina. — Zabawa drukarzy w „Sokole“. — Zabawa w „Ognisku“ nauczycielskiem. — Bal kostyumowy w Resursie urzędniczej. Z Zabawa kolejarzy w klubie pocztowym. — Zabawa taneczna w Związku akad. (Sławkowska 14)

W niedzielę dn. 2 lutego: Bal służby katolickiej w sali „Sokoła“ — Zabawa konstyumowa dla młodzieży w Resursie urzędniczej. — Zabawa Kółka Slawistów w Klubie pocztowym.

We wtorek dn. 4 lutego: Wieczorek taneczny dla dziatwy i młodzieży w sali Resursy urzędniczej. — Bal bratniej pomocy kelnerów w Starym Teatrze.

We środę dnia 5 lutego: Bal na kolonie wakac. dla młodzieży gimnazyalnej w Starym Teatrze.

W sobotę dn. 8 lutego: Bal maskowy w Klubie pocztowym — Bal. Koła Mieszczańskiego w Starym Teatrze. — „Biały wieczór“ w Eleuteryi“. — Bal „Sokoła“ podgórskiego — Zabawa oddziału kolarzy w górn. sali „Sokoła“.

W niedzielę dnia 9 lutego: Zabawa kokardkowa urzędników prywatnych w sali „Sokoła“ w Podgórzu.

W sobotę dnia 15 lutego: Bal kupiecki w Starym Teatrze — Bal korpusu weteranów w Podgórzu w sali p. Bentsia przy ulicy Mostowej w Krakowie.

We środę dnia 19 lutego: Bal artystyczny—kostyumowy w Starym Teatrze. — Bal na ochronkę i bursę gimn. w sali ratuszowej podgórskiej —

We czwartek dnia 20 lutego: Wieczorek wełniany w Starym Teatrze.

W sobotę dn. 22 lutego: Zabawa taneczna z tombolą w Klubie pocztowym — Bal chóru robotniczego w „Sokole“.

We czwartek dnia 27 lutego: Wieczorek wełniany w Starym Teatrze.

W sobotę dn. 29 lutego: Zabawa kostyumowa w „Eleuteryi“.

We wtorek dnia 3 marca: Zabawa taneczna w Klubie pocztowym.

Telegramy.

OBRADY BUDŻETOWE.

WIEDEŃ. W komisyi budżetowej pos. socyalistyczny Pitoni złożył referat o magazynach tryesteńskich ponieważ socyaliści zostali przy rozdziale mandatów upośledzeni. W dalszym ciągu dyskusyi nad etatem Rady ministrów pos. Malik żalił się na nieodpowiadanie na interpelacyę, między innemi na interpelacyę z powodu spalenia obrazu cesarza Wilhelma podczas demonstracyi we Lwowie, w czem mowca widzi lekceważenie cesarza Wilhelma zaprzyjaźnionego z monarchią. W dalszym ciągu występował mowca przeciw instytucyi ministrów rodaków. Po dłuższej mowie br. Becka przerwano obrady do popołudnia.

BUDŻET MARYNARKI.

WIEDEŃ. Na posiedzeniu komisyi marynarki hr. Montecuccoli przedstawił budżet marynarki. W roku zeszłym budżet ten wynosił 45 miljonów koron, w tym roku wynosi 57 milionów koron. Jednakże trzeba zauważyć, że już w r. 1905 budżet ten wynosił 51 milionów koron. Hr. Montecuccoli wskazał na ogromne podniesienie się cen, tak że okręt wojenny typu „Arc. Karol“, który kosztował dawniej 28 milionów, dziś kosztuje 30 milionów.

Po dyskusji, w której poszczególni mowcy występowali za większem uwzględnieniem w marynarce odrębności Węgier, przystąpiono do obrad nad odpowiedzią komendanta marynarki na uchwaloną w roku zeszłym rezolucję w sprawie emblematów i chorągwi węgierskich w marynarce. Postanowiono złożyć oświadczenie, że komisya przy rezolucji tej obstaje, ponieważ od powiedź komendanta marynarki nie jest zadowalniającą. Jednakże uznano, że w sprawie zmiany w marynarce emblematów i chorągwi w myśl żądań węgierskich, kompetentnym i dla marynarki jest minister wojny.

Ratę na przebudowę okrętów, po wyjaśnieniach ze strony prezydenta gabinetu dra Wekerlego, uchwalono, poczem przyjęto cały budżet marynarki bez zmiany.

O PRZENIESIENIU MINISTERSTWA SKARBU DO BUDAPESZTU.

WIEDEŃ. Komisya finansowa delegacyi węgierskiej, przyjęła po krótkiej dyskusyi etat wspólnego ministerstwa skarbu i trybunału rachunkowego. Przyjęto także rezolucyę domagającą się przeniesienia wspólnego ministerstwa do Budapesztu.

DRAMAT MIŁOSNY.

BERLIN. Niejaki Jakóbowski, liczący 22 lat, strzelił do siedzącej z nim razem w restauracji niejakiej Róży Schulze, a następnie sam do siebie. Oboje odwieziono w stanie bardzo groźnym do szpitala. Powodem czynu było to, że rodzice nie chcieli się zgodzić na związek młodej pary.

KATASTROFA PRZY BUDOWIE.

BERLIN. Wczoraj zawaliło się 20 m. wysokie rusztowanie, wzniesione na moście charlottenburskim na kanale obrony krajowej. Rusztowanie to przygotowano do wzniesienia monumentalnego pomnika. Podczas zawalenia jeden robotnik odniosł rany. Także drugie rusztowanie grozi zawaleniem. Przyczyna nie została jeszcze stwierdzoną, ale niewątpliwie do katastrofy przyczynił się panujący wicher.

AFERA TARNOWSKIEJ.

WENECJA. Przedwczoraj urządzono konfrontację Naumowa z Tarnowską, gdyż okazała się ona konieczną w interesie śledztwa. Naumow dowiedziawszy się, że ma zobaczyć Tarnowską, popadł w wielkie zdenerwowanie. W gondoli musiano go podtrzymywać, gdy zaś opuścił salę, dostał ataku płaczu.

PRZENIESIENIA.

WIEDEŃ. Minister sprawiedliwości przeniósł notarjusza Emanuela Wintera z Mszany Dolnej do Wieliczki i Stanisława Gałzińskiego z Wojnicza do Limanowej.

ZABÓJSTWA I RABUNKI.

DĄBROWA GÓRNICZA. Rano dokonano tu napadu bandyckiego na kasę Towarzystwa francusko-rosyjskiego i zrabowano 10.000 rb.

ŁÓDŹ. Wczoraj wieczorem, na ul Nowaka na Bałutach kilku wystrzałami z rewolwerów zabito majstra fabrycznego. Baranowskiego. Prawie o tym czasie na ul. Spacerowej postrzelono robotnika, Jana Koralczyka.

NOWA OBLIGACJA ROSYJSKA.

PETERSBURG. Dzisiaj ogłoszono ukaz o emisji nowej sesji obligacji skarbowych na sumę 163 milionów rb. w miejsce obligacji, które wydano na zasadzie ukazu z dn. 10 grudnia 1903 r. i 12 sierpnia 1904 r. Nowe te obigacje są 4 prc. a odsetki ich płatne są co roku dn. 14 lutego i 14 sierpnia. Umorzenie nastąpi najpóźniej po 4 latach, a obligacje mogą w razie potrzeby być zastąpione innemi obligacjami.

REPUBLIKANIE PORTUGALSCY.

LIZBONA. Partja republikańska oświadcza, że dyktatura pragnie stłumić wszelkie swobody konstytucyjne i dąży do prześladowań osobistych. Partja oświadcza, że jej celem jest zwalczanie zapatrywań monarchistycznych a nie osób. Dąży ona do niepodległości ojczyzny. Naprężenie w kraju jest wielkiem; ogółem panuje przekonanie, że obecna sytuacja nie może trwać dłużej. Policja rozwija gorliwą działalność; kilku republikańskich notablów i polityków postępowych wezwano do sądu. Niektórzy republikanie zamierzają wyjechać z Portugalji, aby uniknąć zatargu z władzami.

Rzeczy godne zwiedzenia

w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie $11^1/_2$ przed południem.

Groby zasłużonych w krypcie na skałce, grób Skargi w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Maryi zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństwa, za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Muzeum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest codziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k w dnie powszedne, w poniedziałek jednak 2 k w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41. dzieła zbiory mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codzienie od 10—4. Wstęp w niedziele 60 h., w dnie powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki od godziny 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu“ pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.